

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Виробнича практика(волонтерська)

Освітня програма Соціальна педагогіка

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “ 27 ” серпня 2021р.

м. Івано-Франківськ – 2021р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Виробнича практика(волонтерська)
Освітня програма	Соціальна педагогіка
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	231 Соціальна робота
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Практична підготовка
Курс/семестр	2 / 4
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Тривалість – 2 тижні Самостійна робота – 90 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Основною метою волонтерської практики є загальне ознайомлення зі специфікою діяльності окремих соціальних служб, закладів і установ різної відомчої належності; формування позитивної мотивації благодійної діяльності, комплексу професійних знань, умінь, навичок її здійснення; розвиток особистісних та творчих якостей майбутніх соціальних педагогів та надання добровільної та доброзичливої допомоги шляхом власної свідомості, посиленої участі у їх діяльності (як помічники спеціалістів).

Мета виробничої практики – безпосередня участь практикантів у роботі служб, надання практичної соціальної допомоги клієнтам, які її потребують.

Основними завданнями волонтерської практики є:

- створення умов для закріплення та практичного застосування студентами теоретичних знань, і умінь самостійно приймати рішення;
- допомога соціальним службам, загальноосвітнім школам, установам, організаціям, фондам, визначеним базами практики, в реалізації завдань;
- організація і надання соціотерапевтичної допомоги клієнтам;
- набуття студентами як помічниками штатних співробітників соціальних установ практичних навичок соціальної роботи;
- розвиток творчих здібностей студентів;
- навчання плануванню та організації робочого часу;
- формування та вдосконалення навичок ведення професійних записів;
- самовиховання майбутнього соціального педагога;
- формування професійно-значущих якостей соціального педагога, волонтера (милосердя, доброта, емпатійне співпереживання, толерантність, довіра, почуття відповідальності, організованість і дисциплінованість, активність та ініціативність, розуміння і дотримання принципів і цінностей волонтерської діяльності);

- практична підготовка студентів до здійснення волонтерської діяльності впродовж подальшого навчання у ВНЗ у складі студентського волонтерського загону та в літній період.

Компетентності

Аналізувати ресурси, необхідні для забезпечення волонтерської діяльності; уміти планувати кампанію із залучення волонтерів; здійснювати підготовку волонтерів до роботи; здійснювати супровід діяльності волонтерів; надавати менторську підтримку волонтеру; здійснювати супервізію та інтервізію волонтерської діяльності, здійснювати фандрайзингову та PR – діяльність.

Програмні результати навчання

Студенти повинні знати:

- нормативно-правове забезпечення функціонування баз практики;
- зміст, форми й методи волонтерської діяльності;
- контингент клієнтів та види допомоги, надання якої вони потребують;
- законодавчо-правові акти, що регулюють захист клієнтів;
- зміст, напрями роботи, функції, посадові обов'язки соціального педагога закладу;

Студенти повинні вміти:

- планувати власну волонтерську діяльність;
- ефективно використовувати робочий час;
- збирати й аналізувати інформацію;
- систематизувати інформаційні матеріали, матеріали практичних досліджень;
- спільно з соціальним педагогом здійснювати соціальний супровід дитини-сироти;
- соціально-патронажну роботу з клієнтами з особливими потребами;
- застосовувати індивідуальний підхід до клієнта, встановлювати контакт з клієнтом;
- вивчати особистість клієнта та оточення;
- створювати та підтримувати позитивну атмосферу спілкування;
- оцінювати проблеми та потреби клієнтів;
- організовувати культурно-дозвіллеві та оздоровчі заходи;
- аналізувати й оцінювати результати власної волонтерської діяльності;
- застосовувати різні види і методи роботи з клієнтом;
- надавати допомогу та управляти процесом допомоги;
- представляти та захищати інтереси і права клієнтів;
- оцінювати ефективність втручання;
- дотримуватися меж професійної компетенції.

3. Структура курсу (зразок)

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	На підготовчому етапі Проводиться	Знати та розуміти зміст, форми й методи волонтерської діяльності; зрозуміти мету та завдання волонтерської	Ознайомитись з вимогами, метою, завданнями та

	настановча конференція, яка передбачає ознайомлення студентів із завданнями та змістом волонтерської практики, орієнтуючись на основні вимоги до неї	практики та вимоги до неї. Закріплення та практичного застосування студентами теоретичних знань, і умінь самостійно приймати рішення.	змістом волонтерської практики
2.	Провести інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки і охорони праці, надати студентам-практикантам необхідні документи (направлення, програму, щоденник практики); ознайомити студентів з робочою програмою, цілями та завданнями практики; повідомити практиканта про систему звітності з практики, а саме: подання щоденника практики та письмового звіту з додатками документації, розробленої студентом;	Навчитись планувати власну волонтерську діяльність; ефективно використовувати робочий час(свій та методиста-наставника бази практики); навчання плануванню та організації робочого часу; сформувати та вдосконалити навички ведення професійних записів. Планування роботи.	Знайомство з робочою програмою волонтерської практики та з технікою безпеки під час проходження практики
3.	Основний етап практики передбачає закріплення студентів за базовими закладами (згідно укладених угод про співпрацю) ознайомлення зі	Ознайомитись з нормативно-правовим забезпеченням функціонування баз практики; зміст, напрями роботи, функції, посадові обов'язки соціального педагога закладу. Навчитись дотримуватись меж	Знайомство з базою практики, закріплення за практикантами керівників-методистів

	змістом та структурою роботи цих закладів та здійснення патронажу, прикріплення до студентів-волонтерів наставника-методиста бази практики.	професійної компетенції. Ознайомлення з методичним забезпеченням діяльності бази практики.	бази практики та виконання завдань
4.	Складання індивідуального плану роботи на період практики, ведення щоденника волонтерської практики, самостійна робота волонтера (безпосередньо на базі практики), виконання індивідуального завдання(методиста з бази практики), виконання індивідуального завдання методиста від кафедри.	Навчитись збирати й аналізувати інформацію; систематизувати інформаційні матеріали, матеріали практичних досліджень. Надати волонтерську допомогу соціальним службам, загальноосвітнім школам, установам, організаціям, центрам, фондам, визначеним базами практики, в реалізації завдань. Поглибити та закріпити теоретичні знання із вивченої дисципліни, встановити зв'язок із практичною діяльністю.	Виконання завдань на базі практики, оформлення звітної документації
5.	На заключному етапі студенти оформляють звітну документацію, готують презентації про проходження практики та відбувається її захист. Доповідь волонтера доповнюється ілюстративними матеріалами про проходження волонтерської практики.	Навчитись аналізувати й оцінювати результати власної волонтерської діяльності; Уміти аналізувати інформацію, систематизувати інформаційні матеріали, матеріали практичних досліджень.	Оформлення звітної документації, підготовка до захисту
6.	Відбувається захист практики, доповідь практиканта-волонтера доповнюється ілюстративними матеріалами,	Навчитись аналізувати форми і методів роботи організації (установи), посадових осіб, характеризувати організацію, в якій проходила практика. Уміти проаналізувати та сформулювати особисті	Захист практики, презентація

презентаціями про проходження волонтерської практики.	про зауваження щодо діяльності установи і конкретні пропозиції, спрямовані на поліпшення їх роботи, а також зауваження та пропозиції щодо вдосконалення організації навчальної практики.
---	--

4. Система оцінювання курсу (зразок)

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Відвідування бази практики та виконання завдань	10
Оформлення звітної документації(індивідуальне завдання)	30/10
Захист практики на підсумковій конференції	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)

Види навчальної роботи	Навчальні тижні		Разом
	1	2	
Відвідування бази практики та виконання завдань	5	5	10
Оформлення звітної документації. Фрагментарно (як додаткові бали) зараховуються результати навчання під час проходження практики із запровадженням карантинних обмежень.	10	30	40
Захист практики на звітній конференції		50	
Всього за тиждень	15	85	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
1. Волонтери в соціальній роботі. / Навчальний посібник. // Бібліотека соціального працівника. – Київ: видавець СПД – ФО – Главник, 2006. – 127 с.	
2. Менеджмент волонтерських груп від А до Я: навч.-метод. посібник / За ред.. Т.Л. Лях; авт. кол.: З.П. Бондаренко, Т.В. Журавель, Т.Л. Лях та ін. – К.: Версо-04, 2012. – 288 с.	
3. Підготовка волонтерів та їх роль у реалізації соціальних проектів./ Під ред. І.Д. Зверєвої, Г.М. Лактіонової. – К.: Науковий світ, 2001. – 49 с.	
4. Практична підготовка студентів зі спеціальностей «Соціальна педагогіка» та «Соціальна робота»: методичні рекомендації для організаторів соціально-педагогічної практики. – Тернопіль, 2000. – 24 с.	
5. Полякова О.М. Технологія навчальної волонтерської соціально-педагогічної практики: методичний посібник для студентів спеціальності «Соціальна педагогіка» / Ольга Михайлівна Полякова. – Суми: Сум: ДПУ, 2008. – 112 с.	
6. Дослідження волонтерства. Практичний посібник. Упорядник Ален Дінгл – К., 2001.	
7. Технологізація волонтерської роботи в сучасних умовах. / За ред. А.Й. Капської. - К., 2001. – 140с.	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач (і)	Дідух Ірина Ярославівна
Контактна інформація викладача	+380673420106 Ірина Дідух iryna.didukh@pnu.edu.ua

9. Політика навчальної дисципліни

Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчанні у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності; на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвитку їхнього критичного мислення.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

<p>Академічна доброчесність</p>	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату/</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Аналізувати ресурси, необхідні для забезпечення волонтерської діяльності; уміти планувати кампанію із залучення волонтерів; здійснювати підготовку волонтерів до роботи; здійснювати супровід діяльності волонтерів; надавати менторську підтримку волонтеру; здійснювати супервізію та інтервізію волонтерської діяльності, здійснювати фандрайзингову та PR –діяльність.</p>
<p>Виконання завдань пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
<p>Невідповідна поведінка під час</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про</p>

занять	<p>академічну добросесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач

Дідух І.Я.

